

Udgivet 10.10.2024

Erfaringer med Ecological Outcome Verification (EOV) i Danmark

Potentialet i EOV er stort ifølge 2 økologiske landmænd, men det kræver nogle tilpasninger til danske forhold, før det for alvor bliver nyttigt for bedrifterne.

Af Linda Rosager Duve

EOV kan bruges til at monitorere en række af de ændringer, der foregår i økosystemet på markerne på et kvægbrug, når det drives efter principperne for holistisk planlagt afgræsning og management. For eksempel kan du ved hjælp af EOV få et mål for plantediversiteten, kulstoflagringen i jorden over tid og den hastighed, det tager for jorden at absorbere vand.

Læs mere om målemetoderne ved en EOV-undersøgelse i artiklen - [Effekten af kvæg på græs synliggøres med Ecological Outcome Verification \(icoel.dk\) \(/husdyr/ecological-outcome-verification/\)](#)

EOV er afprøvet under danske forhold

EOV benyttes allerede i mange andre lande, og i 2023 og 2024 er det blevet afprøvet hos 9 økologiske landmænd i Danmark. I artiklen her kan du læse om de erfaringer, som 2 af de landmænd, der har været med i afprøvningen, har gjort sig med EOV.

Foto: Iben Alber Christiansen

Angus kvæg hos Rasmus Rasmussen, som er en af de landmænd, der har været med i afprøvningen af EO.V.

Rasmus Rasmussen på Samsø ejer virksomheden Fra Naturen, og har 30 angus kvæg og 250 får og lam på ca. 19 ha. De 19 ha består af: 14 ha med omdrift, som for 3 år siden blev sået til med en holistisk blanding med 22 afgrøder, 2 ha overdrev og 3 ha strandeng. EO.V-undersøgelserne er foretaget på disse 19 ha. Derudover forpagter han 141 ha (primært overdreve på fredede arealer), som er omfattet af Pleje Af Græs tilsagn.

Foto: Iben Alber Christiansen

Malkekøer på græs hos Mikkel Poulsen, som er en af de landmænd, der har været med i afprøvningen.

Mikkel Poulsen er økologisk mælkeproducent og driver Søtofte Gårdmejeri på Sjælland. Han har 50 ha jord og ca. 60 malkekøer.

Styrken ved EOV ligger i de gentagne registreringer

Med EOV er det muligt at få et mål for, hvordan landmandens arbejde med jorden og dyrene påvirker kulstofopbygningen, plantediversiteten og jordfrugtbarheden. Målingerne foretages en gang om året, og det giver landmanden mulighed for hele tiden at justere sine indsatser for at sikre en positiv udvikling i miljøet på bedriftens jorde.

Netop den årlige opfølgning, der sikrer data over tid, er noget af det, som de 2 landmænd, der har været med til at afprøve EOV fremhæver som en styrke.

- Styrken er data og dataindsamling over tid. Jeg har ikke brugt det markedsføringsmæssigt eller managementmæssigt endnu. Det tager tid at opnå nok data til det, og dataindsamling over tid er vigtigt, fordi man med EOV sammenligner resultaterne fra nogle udvalgte målepunkter over tid, forklarer Mikkel Poulsen.

- Den primære fordel ved EOV er, at man får nogle friske neutrale og uvildige øjne på en gang om året, og der får man samtidig mulighed for at få en dialog om, hvordan det så ud sidste år, året før og i år. Det giver mig mulighed for at rette op på nogle ting, hvis det begynder at se lidt skævt ud, fortæller Rasmus Rasmussen.

- Jeg kan godt se en stor fordel i at have en masse data. På et eller andet tidspunkt håber jeg på at kunne bruge det til markedsføring af mine produkter i gårdbutikken, og måske kan de data også en dag ligge til

grund for, at de tilskud, der gives, kan reguleres, så man f.eks. får et tilskud for at opbygge kulstof i jorden og opbygge biodiversiteten, fortsætter Rasmus.

Årlige registreringer viser den enkelte bedriftsudvikling

EOV er udviklet til at vurdere, om bedriften som helhed bevæger sig i en positiv eller negativ retning i forhold til bedriftens egen målsætning. EOV bruges derfor ikke til at sammenligne bedrifter, men der imod årlige opfølgninger på status af den enkelte bedrifts udvikling og for eksempel som grundlag for at træffe beslutningen om de kommende års planlægning af græsmanagement.

- EOV er særlig i forhold til andre systemer, fordi det validerer bedriften i sin helhed, og så er målingerne kontekst baseret. Der er taget højde for den målsætning, som bedriften har, så det gælder ikke bare for alt og alle. Komplexiteten i arealerne og landbruget er tænkt ind i modellen, og det er en kæmpe fordel, forklarer Mikkel Poulsen.

EOV er ikke tilpasset forskellige arealtyper

En af udfordringerne er ifølge Rasmus Rasmussen, som har været med til at afprøve EOV i Danmark, at EOV ikke er tilpasset at der kan være forskellige målsætninger på forskellige arealtyper.

- Mine målsætninger med arealerne er forskellige. På de fredede overdrev er jeg meget interesseret i at opbygge floraen, og hvis det skal lykkes, så gælder det om at udpine jorden. I modsætning til det, så vil jeg på omdriftsarealet gerne opbygge kulstof i jorden, og derfor har jeg sået en holistiske blanding. Den slags tager EOV-registreringerne ikke højde for. De ting, der laves registreringer for, er ens uanset, hvilken arealtype det er, forklarer Rasmus.

Så ifølge Rasmus burde EOV burde tilpasses de forskellige typer af arealer, så indikatorerne passer til arealtypen.

- Spørgsmål om buske og træer giver f.eks. ingen mening på en strandeng. Så der er plads til forbedring, men tanken er fantastisk, siger Rasmus Rasmussen med et smil.

For mere information

Iben Alber Christiansen

Specialkonsulent

Kvæg, dyrevelfærd, afgræsning

+45 61 97 49 09

iben@icoel.dk